

Nr 187.

Av herr **Arrhén**, angående revision av utskökningslagen och i samband därmed stående lagstiftning.

Vid föregående års riksdag väckte undertecknad Arrhén och herr Holmström en motion i första kammaren, nr 208, samt herr Staxäng en motion i andra kammaren, nr 314, med hemställan att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning med förslag till sådan ändring i lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta, att jämväl skadestånd, som av domstol ådömts på grund av misshandelsbrott, måtte utgöra fordran, varför införsel kan erhållas.

I sitt utlåtande, nr 42, över motionerna anförde första lagutskottet, att motionärernas förslag, trots de invändningar, som kunde resas däremot, syntes värt beaktande. Enligt utskottets mening hade emellertid förslaget ett sådant samband icke endast med rätten till införsel för skadestånd på grund av brottslig gärning överhuvud utan även med den större frågan om rätten till utmätning i avlöning, att det icke kunde anses lämpligt att upptaga den genom motionerna väckta, begränsade lagstiftningsfrågan till särskild behandling. Utskottet hemställde därför, att motionerna icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda. Detta blev också riksdagens beslut.

Utskottets ordförande, herr Schlyter, framhöll i debatten i första kammaren den 31 maj 1944, att utskottet omfattat motionerna med stort intresse. Utskottet hade emellertid ansett, att om något skulle utredas, så borde det vara införselinstitutet i dess helhet och även hela frågan om utmätning i gäldenärs lön. Utskottet hade icke funnit det lämpligt att på grundval av motionerna framställa krav på en så omfattande utredning, detta framför allt därför att man inom utskottet icke hade möjlighet att överblicka konsekvenserna av densamma eller lämna några riktlinjer.

Vid förnyat övervägande av den förevarande lagstiftningsfrågan har jag kommit till den uppfattningen, att en utredning av den art, som utskottet och dess ordförande antytt, svårligen kan genomföras, utan att man därvid kommer in på centrala spörsmål inom utskökningsrätten. Man torde sålunda bli nödsakad att upptaga till prövning det generella spörsmålet om ändrad ordning för exekution av fordringar, icke blott när det gäller utmätning i lön utan också vad angår andra exekutionsobjekt. Därvid lär man icke kunna förbise, att utmätningens förfarandet i dess helhet är omodernt och föga effektivt. Detta omdöme gäller emellertid vårt exekutionsväsen i dess helhet. En juridisk författare, professor Åke Hassler, har nyligen i en tidskriftsuppsats (*Motsvarar vårt exekutionsväsen nutida krav?* i *Svensk Juristtidning* 1944 s. 497—508) framhållit, att vår gällande

exekutionsrätt nu icke längre är i stånd att på ett tillfredsställande sätt fylla sin uppgift. Lagstiftningen på området är bristfällig och företer betydande luckor. Organisationen av de exekutiva myndigheterna är icke tillfredsställande. Särskilt utmättningsförfarandet vad angår lös egendom är i stor utsträckning ineffektivt och opraktiskt ordnat. Handräkningsförfarandet är för litet utbildat och specialiserat för ett samhälle av modern typ.

Under sådana förhållanden synes det mig böra tagas under allvarlig omprövning, huruvida icke vår utsökningsrätt i dess helhet bör underkastas en genomgripande revision, varigenom även den av mig jämte medmotionär tidigare framförda frågan kan vinna en tillfredsställande lösning. Erfarenheten visar, att mera omfattande detaljändringar i ett gammalt lagverk svårigen kunna vidtagas med gott resultat. Det är icke lätt att passa in nya principer i ett gammalt system, och till några mera betydande förbättringar når man icke genom att sätta nya lappar på ett gammalt kläde. Vissa partiella ändringar, som vidtagits i utsökningslagen, såsom genom lagen den 9 april 1937, synas mig bestyrka detta påstående.

Ytterligare må framhållas, att då vi nu genom 1942 års riksdags beslut erhållit en ny rättegångsbalk, avpassad efter tidens krav, såsom konsekvens därav borde följa en revision av exekutionslagstiftningen. En modern rättegångslag har sitt naturliga komplement i en modern exekutionslag. I våra grannländer, Norge och Danmark, liksom i de flesta andra europeiska länder, har processreformen omfattat revision av såväl rättegångs- som exekutionslagstiftningen. Så borde också fallet bli i Sverige, där vi ha en utsökningslag, som långt ifrån fyller nutida fordringar.

Under återopande av det anförda får jag därför hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om revision av utsökningslagen och i samband därmed stående lagstiftning.

Stockholm den 23 januari 1945.

Erik Arrhén.